

ματός τους θὰ χειροτερεύσουν, ἀντὶ νὰ καλλιτερεύσουν. Ἀλλὰ αὐτὸς δὲν εἶναι πάντοτε καὶ τὰ ἀφεντικὰ στὸ σπίτι τους καὶ κάποτε, μάλιστα, τοὺς εἶναι δύσκολο νὰ εἰποῦν αὐτὸς ποὺ σκέπτονται. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τοὺς βάλετε νὰ ἐναντιώνωνται στοὺς γονεῖς τους καὶ, ίδιως, δὲν πρέπει νὰ ἔχετε τὸ θύφος, ὅτι συμφωνεῖτε μαζὶ τους, ἀπὸ ἀλληλεγγύη πρὸς τοὺς συνομηλίκους σας, ἐναντίον τῶν ἡλικιωμένων.

Συγχάρη, ἡ προσωπικὴ σας φιλία μὲ τοὺς νέους τοῦ σπιτιοῦ ἀρέσει στοὺς γονεῖς, θὰ τοὺς κολακεύσῃ κιόλας, ὥστε νὰ ἀφήσουν ἐλεύθερο τὸ πεδίον δράσεως στοὺς νέους.

Σὲ ἀντίθετη περίπτωσι, πρέπει νὰ συνανταστρέψεθε τοὺς νέους μακριὰ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακή τους ἑστία, νὰ τοὺς συγκεντρώνετε σὲ μία συντροφιὰ ἀπὸ νέων γενερογοίς, νὰ τοὺς μορφώνετε καὶ νὰ τοὺς ἀφήνετε νὰ πελάσουν, αὐτὸς πιά, μὲ τὴ σειρά τους, τοὺς γονεῖς τους, χρησιμοποιώντας τὰ κατάλληλα σὲ κάθε περίπτωσι μέσα.

Κάθε νέος γεωργός ἐπιθυμεῖ ἔντα τρακτέρ. Πρέπει νὰ τοὺς δώσετε νὰ καταλάβουν διτὶ τὸ τρακτέρ δὲν εἶναι παιχνίδι γιὰ μεγάλα παιδιά, ἀλλὰ μέσον ἐργασίας, ποὺ δὲν φέρνει κέρδη, παρὰ μόνον ὅταν συνδύεται μὲ ἐπαρκῆ ἔκμετάλλευσι καὶ πώς, ἀντίθετα, ἡ δαπανὴνη συντήρησις μίας μηχανῆς, ποὺ λίγο μονάχο χρησιμοποιεῖται, θὰ αὐξήσῃ τὶς ὑποχρεώσεις τους, ἀντὶ νὰ τὶς λιγοστεύσῃ.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν, θὰ μπορέσετε νὰ τοὺς κατατάσσετε σχετικὰ μὲ τὸν ἀναδασμὸν τῆς γῆς, τὴν συγκέντρωσι τῶν ἔκμεταλλεύσεων, τὴν κοινὴ χρῆσι τῶν μηχανημάτων, τοὺς συνεταιρισμούς καὶ τὴν ὄρθολογικὴ χρῆσι τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Ἐποιητικὸν τὸ γένος φορέος δλῶν τῶν ἀλλων μέσων τῆς τεχνικῆς προδόσου.

Δὲν εἶναι ἀρκετὸ τὸ νὰ μιλῇ κανεὶς μονάχο. Πρέπει καὶ νὰ ἀποδεικνύῃ καὶ δ, τι λέγει. Ὁ χωρικὸς δὲν πείθεται μὲ δ, τι ἀκούει, θέλει καὶ νὰ βλέπῃ.

Ο καλλίτερος τρόπος διδασκαλίας εἶναι ἡ παρατήρησις τῶν ἀναγκῶν, ἐπὶ τόπου. Γιὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ μία ἐπίθεξι, εἶναι ἀνάγκη νὰ συμφωνῇ μὲ ὡρισμένους ὅρους.

Πρέπει νὰ διακρίνωμε τὸ πείραμα ἀπὸ τὴν ἐπίθεξι. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται μαζὶ, στὸν ἵδιο χῶρο.

Ο πειραματισμὸς πρέπει νὰ γίνεται ὑπὸ δρους τελείως ἐλεύθερους, ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἔξαγωγὴ συμπερασμάτων, τόσο

ἀπὸ τὰ ἐπιτυχῆ, δσο καὶ ἀπὸ τὰ ἀνεπιτυχῆ πειράματα. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν μπορεῖ, μάλιστα, νὰ ἐπιδείξωμε καὶ τὴ συστηματικὴ ἔρευνα τῶν ἀποτυχιῶν. Γι' αὐτό, τὰ πειράματα πρέπει νὰ γίνωνται ἀνάμεσα σὲ πρίσωπα μημένα καὶ μακριὰ ἀπὸ τὰ κριτικὰ βλέμματα τῶν ἐμπειρικῶν, ποὺ μποροῦν νὰ προκαλέσουν κακοβούλες παρανοήσεις καὶ παρεξηγήσεις.

Ἡ ἐπίθεξι ἔχει ἀλλα, μονάχα δταν γίνεται σὲ ἀγροκτήματα. Κάθε ἐπίθεξις ποὺ γίνεται σὲ σχολεία ἢ σὲ πρακτικὰ ἀγροκτήματα, προκαλεῖ στοὺς χωρικούς δυσπιστία καὶ σκεπτικισμό, ὃσον ἀφορᾷ στὶς πραγματικὲς δαπάνες.

Ο χωρικὸς πιστεύει μόνον δ, τι κάμινον οἱ ἀλλοὶ ὅμιοι του χωρικού, μὲ τοὺς δόποιους μπορεῖ νὰ συζητήσῃ ἐλεύθερα τὶς ἀπορίες του καὶ ποὺ μιλοῦν καὶ σκέπτονται ὅπως αὐτὸς.

Ἡ ἐπίθεξις πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τὸν ίδιοκτήτη τοῦ κτήματος ἐπὶ τόπου. Ο γεωργικὸς σύμβουλος δὲν πρέπει νὰ παίρνῃ μέρος, πρὸς δῆρος τοῦ πρακτικοῦ. Πρέπει γιὰ τὸν ἀρήγη ἐλεύθερο, νὰ ἀπαντᾶ σὲ δ, τι τὸν ἐρωτοῦν, παρεμβαλλοντας ὃσον τὸ δυνατὸν λιγάντερο.

Γενικώτερο, τέλος, πρέπει νὰ ἔχωμε ὅπ' ὕψιν μας, δτι ἡ ἐπίσκεψις γίνεται ἀποτελεσματική, ὅταν :

1. Εἶναι συλλογικὴ καὶ ἐπιτρέπει στοὺς ἐπισκέπτας νὰ ἀνταλλάσσουν ἐντυπώσεις καὶ νὰ διατυπώνουν ἀντιρρήσεις.

2. Προσέρχονται στὶς συζητήσεις τους νέοι καὶ ἡλικιωμένοι. Οι νέοι ἔχουν μία τάσιν νὰ ἀντιδρῶν στὴν ἐνστικτώδη δυσπιστία καὶ ἐπιφυλακτικότητα τῶν ἡλικιωμένων.

3. Οι ἐπισκέπται εἶναι ἀπὸ διάφορα χωριά, ὥστε νὰ προκαλήτε ὅμιλα καὶ τὰ ἀποτελέσματα νὰ εἶναι ἀμεσοὶ γιὰ ὅλη τὴν πειρογή.

4. Η καλλιέργεια, ποὺ ἔρχονται νὰ ιδοῦν, γίνεται ἀπὸ ἑδῶ καὶ πολλὰ χρόνια καὶ μάλιστα, μὲ ἐπιτυχία.

5. Ο ίδιοκτήτης μπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ ἀμέσως τὰ ἀποτελέσματα, ποὺ παρουσίζει, καθὼς καὶ τὰ κέρδη ποὺ ἐπραγματοποίησε.

(Ἐκ τοῦ φυλλαδίου τῆς γαλλικῆς «Εθνικῆς Εταιρίας διευθετήσεως περιοχῆς Κάτω Ροδανοῦ καὶ Λαγκανέτηο») — Αναδημοσίευσις ὑπὸ τῆς «Παραγωγικότητος»).